

L. Krížek.

Ročník IX. V Uh. Hradišti v květnu 1928. Číslo 5.

„Pomáhejte zvítězit!“

V našich jubilejních vzpomínkách náleží přední místo největšímu Čechu 19. stol., Františku Palackému. Nazýváme ho otcem národa za zásluhy o naše národní osvobození, jež získal si činností dějepisnou, politickou a národní.

Služba vlasti a národu byla Palackému nejvyšší metou od Vesny jeho života až po Moranu, poslední jeho dech. Cílem vlastenecké činnosti Palackého bylo ukázat národ český v historickém zrcadle, povznést jej v ohledu osvětovém, politickém, průmyslu i obchodu, uvědomovat jej, čím jest a čím má býti.

Svémi dějinami spojil nás Palacký s naší světodějnou minulostí. Jím božil úmyslné zostouzení našich husítských předků, jím pomáhal vítězit pravdě, té pravdě, pro kterou Hus zemřel v plamenech kostnických, pro kterou boží bojovníci palcátem a vozovou hradbou bojovali proti cizákům, pro kterou Čeští bratři strádali a v beznaději hynuli v nehostinné cizině, které obrozenští spisovatelé zasvětili všechnu svou národně uvědomující práci, pro kterou Havlíček trpěl ve vyhnanství brixenském.

Studium českých dějin pomáhalo Palackému budovat ideu národní. Česká minulost mluvila k němu přesvědčivě, že hynou ideje, kdekoli panuje hluboké, hrubé sobectví, a že „život bezidejný všude jest nepamátný“. Uvědomil si Palacký smysl našich dějin, že „jen tehdyž zabezpečíme trvale budoucnost svou, když duchem vítězit a vévodit budeme“. Proto minulostí burcoval národ k novému životu, burcoval jej k práci a námaze, k obětem a utrpení pro budoucnost. A touto národní prací stal se Palacký nositelem a tlu-

močnikem myšlenek našich národních velikánů, stavitelem chrámu národního programu.

V letech čtyřicátých 19. stol. naše obrozenecké hnutí bylo potřebí podpořiti politickou ideou národní. Z minulosti opět přejal Palacký základní prvky programu pro nový politický život probuzeného národa. Zdůrazňoval revoluci hlav proti revoluci barikádové. Nikdy nebyl Rakušanem svým smýšlením, ač v roce 1848, v zájmu ovšem slovanských národů, hlásal utvoření Rakouska, kdyby tohoto nebylo. Bylo to tehdy jediné východisko, chtěl-li Palacký hlásati ideu vzájemnosti slovanské a prováděti ji skutkem. V letech šedesátých rozešel se úplně s Rakouskem, vyrovnav se s ním památnými slovy: „Byli jsme před Rakouskem, budeme i po něm!“ Od té doby česká politika pracovala uvědoměle proti Rakousku. Palacký věštil i Maďarům jistý zánik, neustanou-li v persekuci jiných národností. Po válce prusko-francouzské r. 1870 předpověděl pád německé panovačnosti.

Palacký nezapomínal též na otázky národohospodářské, na důležitost průmyslu a obchodu pro národ. Tížila ho závislost na německých podnicích průmyslových a obchodních a jeho snahou bylo vymaniti se z područí za heslem „Svoji k svému a vždy dle pravdy!“ Jen tímto postupem lze se dopracovati čestného postavení našeho národa v příští centralisaci světa.

Palacký neobával se o svůj národ. Tušil, že budoucnost připraví jeho národu těžké zápasy, politické i kulturní, ale lze si představití pokrok národní bez zápasu? I pro dnešek platí jeho zásada: „Zápasem také duch člověka se sílí a jakž vítězství bez boje, tak ani pokroku není bez úsilí.“

Zárukou vítězství v každém zápase národním jest vzdělání! Proto Palacký, takřka již umíraje, odkázal národu jedinou závěť, totiž, aby všichni jeho příslušníci se vzdělávali a podle vzdělaného rozumu jednali. Jen vzděláváním sebe a celého národa dopracujeme se smyslu českého života, jenž podle Palackého záleží „v jaré nadšenosti ducha pro ušlechtilé idee, v mravní zachovalosti a vyšší osvětě“. Pochopením smyslu českého života přiblížíme se vrcholu moudrosti lidské, svrchované idey člověčenství.

V pátek 26. května 1876 po třetí hodině odpolední zesnul tiše František Palacký, největší buditel našeho národa. Zmírající ústa pronesla naposled pozdrav národu: „Pomáhejte zvítězit!“ Jeho odkaz největší! — Sám celý svůj život zasvětil práci pro vlast, jí platila myšlenka poslední. Každým tepem svého srdce, každou svou myšlenkou žil pro vlast a národ. „Hanba vlasti jest hanba má, rána vlasti jest rána má, smrt vlasti jest smrt má, ale i život její je život můj i sláva její sláva má —“, napsal kdysi Palacký.

„Pomáhejte zvítězit!“ Odkaz Palackého byl živou mluvou k národu, aby ve svém úsilí po samostatnosti neustával a jeho příslušníci nikdy nepřestávali býti věrní sobě, pravdě a spravedlnosti. V tomto duchu — v duchu národní svornosti, v duchu pravdy,

práva a spravedlnosti — pracovala naše zahraniční revoluce za světové války a zvítězila. A osvobozený národ, pamětliv odkazu Palackého a jiných velikánů našich dějin, zvolil si výmluvně státní heslo: „Pravda vítězí!“

Pomáhejte zvítězit i nyní, když máme svůj samostatný stát! Jest třeba budovati jej stále na podkladu zdravé demokracie a starati se o jeho kulturní, hospodářský a sociální rozvoj v duchu pravdy, práva spravedlnosti. Usilujeme o pokrok národní, tento však podmíněn jest stálým zápasem. Užijeme v něm zbraní počestných, t. j., abych mluvil v duchu Palackého, vycvičme se ve všech uměních míru, oživujme ducha mezi sebou tak, abychom zase my od něho byli oživováni! Duch oživuje stálým zušlechťováním. Zušlechťujeme ducha, když sebe vzděláváme. Vzděláváme-li sebe, vzdělává se tím i národ. Budeme-li věrni sobě, pravdě, spravedlnosti, půjdeme-li za osvětou národa, pak splníme příkaz Palackého, pomůžeme zvítěziti národu v kulturním zápase světovém!
Ant. Konečný.

Bude-li v nás mravní síla, pronikne-li jedna myšlenka, jedna vůle tělo národu našeho, národové celé země jí neodolají. Neboť všecko, co pod sluncem i nad sluncem, převyšuje síla mravná.

Šafařík.

Technická hlídka.

Bratři — sestry — doroste!

V letošní významný jubilejní rok — 10. výročí naší státní samostatnosti — mnoho úkolů nás očekává. V první řadě je to příprava na mezisletové závody, dále účast na krajevém sletu v Prostějově a Olomouci, nejdůležitější však je náš župní slet.

Příprava na mezisletové závody upoutává pozornost a vzrušuje mysl i srdce, zoceluje svaly a nutí ke krajnímu náponu sílu i vůli našich nejvyspělejších bratří a sester, kteří mají podniknouti zápas o věnec lipový. Těchto však je jen malé procento z naší drobné síly, která jest jádrem sokolské práce — z našich cvičících, neznajících únavy v tom koloběhu, v němž stanutí znamená smrt. A těmto všem naskýtá se příležitost, aby též oni se uplatnili, aby výsledky své každodenní práce ukázali ve větším množství a dokázali tak své porozumění pro kázeň a smysl pro organizaci. Župa naše svým položením a rozlohou nemá možnosti k častějším schůzkám, proto nemůže si ani dovoliti luxusních podniků, ale může projevit svou sílu při sletu župy, jež pokládáme vždy za svůj největší svátek.

Letos bude slet v Malenovicích, v nejsevernější části naší župy, avšak v místě nemálo důležitém a významném. Je to v sousedství Zlína, kdež různé i větší podniky možno zhlédnouti, je to v místě,

kde nepřátelské nám spolky sledují též cíl. Tím je naznačen účel, tím vyjádřeno vše, čeho od sletu našeho v Malenovicích očekáváme. Chceme a musíme ukázat svou početnost, ale zároveň i svou kázeň, základní to kámen stavby sokolské. Je třeba zdůraznit, že rozumíme, co jest naši povinností, a tuto že dovedeme také splnit. Nesmí býti výmluv a obcházení toho, co sami si ukládáme, naopak, třeba dokázat naši pohotovost tam, kde toho nezbývá třeba, a zde toho poměry vyžadují dvojnásob. Jednota malenovická plní své povinnosti organizační a obesílá hlavně slety župní — ať jsou tyto kdekoliv — velmi početně, zaslouží proto, aby sem vypravily všechny naše jednoty a pobočky účast co největší. Nebojte se — není zde ještě konec světa a jestli Malenovští se dostanou jinam na schůze a slety, pakli Vy se sem dostanete! A o tělesnou schránku Vaši též jednota místní se dobře postará.

Slet je rozdělen na dvě části. V neděli 10. června bude den sokolské mládeže s povinnou účastí žactva III. okrsku — ovšem mohou též jiné okrsky žactvo své sem vypraviti. Zkoušky žactva začnou o půl 9. ráno a odpoledne o půl druhé bude průvod, po něm pak o půl třetí veřejné cvičení. Žáci cvičí s praporky červenobílými, žákyně s věnečky, ozdobenými trikolorou. Obojí žactvo pak cvičí hry, různosti, po případě i nářadí (žactvu ovšem přiměřené a dostupné). Slet župy bude pak 22. července, tudíž již po všech slavnostech a povinné účasti jinde. Doufáme proto, že nebudeme ve svých předpokladech zde zklamáni.

Radost ze sletu může však mít jen ten, kdo naň důkladně se připravil. Nepovolte si proto, bratři vedoucí, v jednotách a pobočkách, ale usilovně pilujte jak prostná — která nejsou nijak snadná — tak sestavy na nářadí. Nebude pak nářku na dřinu při zkouškách, a Vy sami dobře víte, že všeho nelze na sletové cvičišti připustit a zvláště už ne toho, co nese známky ledabylé přípravy. Přičiňte se tudíž ze všech sil!

Slet náš bude společným dílem všeho cvičitelstva a bude jistě takový, jak sami budeme chtít — dej se proto každý do práce a dílo naše bude jistě korunováno zdarem nejlepším!

Nazdar!

Jaroslav Staša, náčelník župy.

Dodatek ku praporkům a věnečkům.

Praporky jsou červenobílé — délka 35 cm, výstřih je 10 cm hluboký — šířka 18 cm ovšem již hotového praporku a protože je třeba počítati i s obrubky a zašitím, stříhejte je v šířce 20 cm, t. j. každé plátno 10 cm široké. Palička je 50 cm dlouhá v síle jeden a půl. až dva cm. — Věnečky jsou ve velikosti kroužků, s nimiž cvičily loni dorostenky. Jsou z břechtanu nebo barvínku, ovázané trikolorou asi 2 cm širokou. Praporky cvičí se při hudbě k prostným mužům z V. sletu oddíl 1., 2. a 4. Věnečky při hudbě k prostným ženám ze VI. sletu oddíl 1., 2. a 4.

Vzdělávací hlídka.

Předsednictvo žup. vzděláv. sboru konalo svou schůzi 6. května o 8. hod. ve Veselí n. Mor. Přítomni bratři: Cablík, Cejnar, Malínský, Mikulášek, Milička, Němeček, Seda, Urban, omluven br. Šostek. Župní vzdělávatel podal zprávu o škole o Slovensku, které zúčastnil se za župu Komenského dne 25. a 26. února v Praze. Zároveň konala se 25. února 1. schůze kandidátní komise pro volbu předsednictva Č. O. S., jejímž členem byl vzdělávatel zvolen na podzimní schůzi Č. O. S. Tato komise konala svou 2. schůzi těsně před jarním sjezdem vzděl. sboru Č. O. S. dne 21. dubna t. r. Obojího rokování zúčastnil se vzdělávatel osobně, proto podal o něm obšírnou zprávu. Zdůrazněny zvláště podněty pro vzdělávací práci v župě a v jednotách v r. 1928. S uspokojením vzata na vědomost zpráva br. dr. Mráze (statistikaře vzděl. sboru Č. O. S.), ze které je patrné, že župa Komenského dostala se ve vzděláv. činnosti na 8. místo mezi 53i župami, sdruženými v Č. O. S., kdežto v roce 1926 byla na 30. a r. 1925 na 42. místě! Záleží na nás všech a hlavně na vzdělávatelích jednot a poboček, abychom tohoto čestného umístění uhájili, budeme-li je sotva moci zlepšiti, ježto máme neúměrný počet poboček, jakého nemá žádná župa kromě naší. Zajisté již dobře působí vliv dvou župních škol vzdělávacích a častějších schůzí okrskových (aspoň v některých okrscích). Usneseno uspořádati ve dnech 22. a 23. září t. r. jubilejní vzdělávací školu župní v Uh. Hradišti pro vzdělávatele jednot, kteří ještě župní školy nenavštěvovali, a pro členy vzdělávacích a cvičitelských sborů jednot a poboček. Stanoven pořad přednášek a řečníci, s nimiž se župní vzdělávatel ještě dohodne. — Dále jednáno o oslavách r. 1928 na základě směrnic, daných vzděláv. sborem Č. O. S. Věc bude projednána na okrskových schůzích v květnu nebo počátkem června, načež předsednictvo žup. vzděláv. sboru vypracuje na schůzi 17. června ve Veselí pokyny pro jednoty a pobočky, jak chovati se zvláště při oslavách společných, po případě i s protichůdnými spolky. Doporučuje se, aby vzdělávatelé jednot a poboček konali zatím cílevědomou práci uvědomovací častými proslovy před šikem (dobře poslouží zde Kudelova knížka „Rok 1918 v dějinách odboje“, nákl. Mor. Legionářů v Brně) a přednáškami, ke kterým je dobře sdružiti se s pokrok. a kulturními organizacemi v místě nebo v nejbližším okolí. Schůze skončena o 1/411. hod.

Dr. Frant. Malínský.

My vaši jsme, vy naši jste a český národ nedopustí, aby hynuli, kdož jsou jeho.

Al. Jirásek k Slovákům před 10i lety na divadelních slavnostech v Praze.

Činovníkům jednot!

(Pokyny pro jubilejní slavnosti.)

Při každé myšlence na 10. výročí naší národní a politické samostatnosti vzpomínáme s radostným srdcem oněch chvil nelíčeného štěstí před 10. roky a přejeme si, aby všechny podniky, jež budou se konati v rámci letošních jubilejních oslav, měly ráz nelíčeného národního veselí, jehož by se zúčastnili všichni upřímní republikáni bez rozdílu přesvědčení a politické příslušnosti asi tak, jak odhodlaně a svorně probíjeli se z cizího otroctví, aby mohli 28. října 1918 vítězně přivítati jaro naší národní svobody. Duch 28. října stal se štěstím národa, on dal život mladé republice: v tomto duchu bude slaviti Sokolstvo 10. výročí naší národní svobody a státní samostatnosti.

V posledním čísle uvedl jsem některé všeobecné náměty vnitřní sokolské práce v letošním jubilejním roce, dnes chci upozorniti, kterak připravovati již ode dneška sokolský 28. říjen v jednotách.

Sokolstvo zúčastní se společných oslav ve svých obcích, ujme se případně pořadatelsví při nich a bude působiti, aby účast spolků a občanstva byla, pokud možno, největší a pořad slavnosti radostný a důstojný.

Dále ať koná každá jednota samostatnou oslavu 28. října! Toho dne lze pořádati přednášku, divadlo, tělocvičnou besedu, akademii, slavnost vztyčení vlajky, koncert, loutkové divadlo pro děti a pod. Pro všechny slavnostní podniky ať je vstup volný! Velmi dobře lze k pořadu připojiti slib nových členů neb obnovení slibu veškerého členstva. Účinnou lásku k národu a lidstvu prokážeme nějakým dobrým skutkem ve prospěch trpících.

Je vysvětlitelno, že v každé obci jsou jiné poměry, jimž třeba pořad slavnosti přizpůsobiti.

Prozradím vám, co chystá na oslavu 28. října jednota uh. hradištská: 1. večer 27. října akademii s proslovem, 2. 28. října účast členstva společných místních oslav, 3. vlastní slavnost vztyčení vlajky na letním cvičišti s tímto pořadem: sbor (Pěvecký kroužek Sokola), proslov, vztyčení vlajky, recitace, slib všeho členstva, národní hymny za doprovodu trubačského sboru.

Při oslavách záleží nám předně na vnitřním zvroucnění dne, ale nezapomínejme na to, že k zvýšení zájmu širších vrstev lidových přispívají nemálo i vnější dojmy, jako úprava okolí Sokolovny, čistota ulic, domů, prapory, hudba, večerní osvětlení a jiné.

Kamenem úrazu při národních projevech bývají naše prapory a vlajky. Proto promiňte, že i o nich připojuji aspoň krátké upozornění! Naše červenobílé prapory musí míti bílou barvu nahoře. Správná vlajka má rozměry v poměru 2:3, modrý jazyk vloží se podle úhlopříček cípem do středu. Podrobnosti o státní vlajce viz v zákoně ze dne 30. března 1920, čís. 252.

Přičiňme se, aby při všech významných událostech vztyčena

byla na čelném místě Sokolovny vzorná vlajka, kterou pak uchovávejme v úplné čistotě a uschovávejme na místě důstojném, jak toho tento státní symbol zasluhuje!

Župa uspořádá v rámci jubilejních slavností Dětský den 10. června 1927 a župní slet 22. července 1928 v Malenovicích; dále chystá župní štafetový běh.

Z nejvýznamnějších podniků Č. O. S. uvádím III. mezisletové závody a zájezdy na bratrské Slovensko.

Z celé duše si přejeme, aby všechny jubilejní sokolské podniky měly ráz nelíčené radosti a veselí, ale při tom byly uvědomělé a důstojné.

Posléze zdůrazňuji, aby 10. výročí naší národní svobody nebylo jen rokem oslav a radovánek, nýbrž i dobou intenzivnější vnitřní činnosti, která je věcí hlavní.

Prací jsme svobody dobyli, jen prací si ji uchováme!

Nazdar!

Alois Cablík, župní jednatel a vzdělavatel III. okrsku.

Putovní knihovna br. Karla Vaníčka

Br. Frant. Milička, žup. divadelní poradce a správce školy v Krhově, věnoval putovní knihovně br. Karla Vaníčka 5 svazků a to: Jos. Kopta: Očima legionáře; Čtení z Jiřího Wolкера; J. F. Karas: Archa proti arše; Oldřich Zemek: Srdce Nipponu; Vojta Beneš: Z časů veliké víry. — Stav knihovny 18. května 1928: 25 svazků. Další dary knižní a příspěvky peněžní přijímá redaktor župního věstníku.

Ant. Konečný.

Ochotnická hlídka.

Sokolské dramatické odbory budou při letošních oslavách desátého výročí naší samostatnosti spoluúčinkovati jakožto důležitý činitel kulturně umělecký. Jest třeba již nyní uvažovati o příhodných hrách oslavných, aby podzimní slavnosti vyzněly co nejdůstojněji. A výběr her zde není snadný, neb jsme omezeni v malých poměrech jen na hry scénicky snadno proveditelné a pak hry takové obyčejně zřídka snesou přísné umělecké měřítko.

Podávám zde příležitostné české hry, vhodné pro 28. říjen, jak jsou doporučeny br. A. Skálou v „Osvětovém věstníku Brněnska, Jihlavska a Uh. Hradištska“ čís. 8. Bratři režiséři! Vyberte hry přiměřené hereckým schopnostem ochotníků a technickým jevištním možnostem. Nemůžete-li hře dáti žádoucích kostýmů a výpravy dekorační, rozhodněte se raději pro snadnější hru ze života. Nebudte příliš domýšliví na své herecké schopnosti, abyste svých sil nepřecenili! Studujte pečlivě a svědomitě

celou hru a každou i nejmenší roli! Se zkouškami začněte zavčas, ne až poslední týden. Připravujte vše už ode dneška!

I. Aktovky a scény.

Jejich lidská tvář. (Jos. Kopta). Scéna od Zborova. Osoby: 6 mužů. Dekorace: krajina se zákopem. Kostýmy: legionářské kroje.

Česká komedie. (Jar. Hilbert.) Válečná epizoda z pruské války v r. 1866. Osoby: 12 mužů, 1 žena. Dekorace: hřbitov. Vojenské kostýmy nezbytné.

Domů. (Jar. Hilbert.) Miniaturní obrázek dramatu srdce v Sibíři v létě 1919 před odjezdem legionářů do vlasti. Osoby: 6 m., 1 ž. Dekorace: jizba.

Dohra. (K. Šarliš.) Hra z vojenského prostředí. Osoby: 4 m., 1 ž. Dekorace: pokoj. Kostýmy: válečné uniformy.

Svoboda. (Jan Patrný.) Dramatický obrázek, určený autorem do říjnových akademií. Osoby: 8 m., 2 ž., 1 dítě, komparsy. Dekorace: síň s nábytkem starého slohu. Kostýmy pohádkové.

Den Svobody. (Fr. Kňourek.) Scéna popěvratové nálady. Osoby: 3 m., 1 ž., 2 děti. Dekorace: světnice. Kostýmy: legionářský ruský kroj.

Slavnostní scéna s apotheosou. (V. Skoch.) Sympatická pohádka o štěstí. Osoby: 3 m., 1 ž. Dekorace: skalnatá krajina.

Mrtví vládnou. (Jar. Maria.) Druhá část truchlohry ze současného života „My a vy“. Osoby: 4 m. Dekorace: zámecký pokoj. Šlechtické prostředí.

Když uhodila dvanáctá. Slavnostní scéna z válečného prostředí. Osoby: 3 m., 1 ž. Dekorace: pokoj.

Uvítání. (Em. Skorpil.) Žert z doby očekávání příjezdu legionářů. Osoby: 6 m., 1 ž. Dekorace: kancelář. Prostor: venkovské maloměsto.

Zase doma. (Ot. Pospíšil.) Obrázek z válečné doby, dobré tendence. Osoby: 5 m., 5 ž. Dekorace: jizba. Hodí se i pro děti.

Hold československé republice. (Fr. Franci.) Scénický proslov v otevřené krajině. 6 m., 3 ž. Dekorace: lesní návrší. V pozadí obrys Hradčan.

Shledání. (Fr. Zimar.) Dram. obrázek ze života rus. legionářů na frontě. Osoby: 5 m., 2 ž. Dekorace: les. Kostýmy: legionářské kroje.

Na stráž. (Fr. Franci.) Aktovka z vojenského života v lesnaté krajině. Osoby: 6 m. Dekorace: les.

Apotheosa 28. října. (Fr. Leitl-Hradský.) Hold republice všech krajů. Osoby: 3 m., 3 ž. Hodí se i pro děti. Dekorace: krajina — v pozadí Hradčany. Kostýmy: národní kroje všech zemí.

Krev není voda. (Ferd. Pisecký.) Dvě aktovky z doby revoluce. Pod bíčem. Osoby: 6 m., 2 ž. Dekorace: náves. Na druhou stranu. Osoby: 8 m., 1 ž. Dekorace: krajina. Vhodné jednotlivě i ve spojení.

II. Celovečerní hry. (Pro menší soubory ochotnické.)

Zvony. (R. Robl) Obraz z českého osvobozovacího boje na malém městě před válkou, v době vojny, v osvobozené vlasti. Osoby: 8 m., 2 ž. Dekorace: jížba, pokoj.

Ať žije republika! (B. Bouška.) Hra z doby světové války na českém venkově ke konci října 1918. Osoby: 7 m., 4 ž. Dekorace: kuchyně, les, nádvoří, státek.

Román horské vesnice. (V. Vlček.) Hra z vesnického života za světové války. Předehra: Vojenský zběh. Osoby: 12 m., 1 ž. Dekorace: náves, jížba, světnice.

Tomáš Svoboda (V. Lemberk) Historická hra (o kacíři Svobodovi, myslivci kopidlenského panství, r. 1729 popraveném.) Osoby: 18 m., 5 ž. 2 d. Dekorace: dvůr myslivny.

Posel. (V. Dyk.) Historická hra (Před bitvou na Bílé hoře zachráněním císařského posla v rodině českobratrského sedláka.) Osoby: 5 m., 2 ž. Dekorace: světnice, komora. Kostýmy: valdštýnské kroje. Poválečný prolog k „Poslu“ vyšel ve sbírce básnické „Podíli cesty“ (Aventinum)

Soumrakem poroby k světlu svobody (I. Miller.) Řada dokumentárních scén (mobilisace, odvod, rekvisice, převrat) z českého venkova za války. Osoby: 18 m., 4 ž. Dekorace: jížba, světnice, náves.

Transport č. 20. (B. Vrbský-Zd. Štěpánek) Milostný příběh na lodi, vezoucí z dálného východu transport legionářský. Srdečný závěr dodává hře opravdivosti. 4 m., 1 ž. Dekorace: Paluba parníku, kavárna. Scénování velmi zjednodušené.

Žena legionářova. (A. Horáková.) Obraz ze současného života. (Jedna z nejprvnějších her popřevratových.) Osoby: 5 m., 5 ž., 1 d. Dekorace: pokoj, ložnice. Sen (bitevní scéna) může odpadnouti.

A přece se vrátil. (Ot. Pospíšil.) Obraz ze života doby válečné a poválečné. Osoby: 13 m., 9 ž. Dekorace: pokoj, světnice, krajina. Prostředí dělnické.

Moře nerozdvojilo. (R. J. Pšenka.) Dramatický obraz z účasti české Ameriky na boji osvobozovacím. Osoby: 19 m., 3 ž. Dekorace: zahrada, síň, pokoj.

Celovečerní hry pro vyspělejší ochotníky a hry dětské příště.
Fr. Milička.

Naši na Těšínsku.

Sokolská župa Těšínská Jana Čapka koná župní slet dorostu a žactva ve Frýdku 17. června 1928. Přípravy pro krajský slet v roce 1929, jehož zúčastní se také naše župa, byly již zahájeny a sletový výbor ustaven.

Příštího měsíce vzpomene Sokolstvo župy Těšínské i Moravsko-slezské 10. výročí smrti hrdiny Jana Čapka, tvůrce italských legií, jenž byl po dlouhou řadu let žup. náčelníkem tehdy jednotné ještě župy Moravsko-slezské. Obě župy vydají společně památník o Janu Čapkovi a pak župa Těšínská 16. června odhalí pamětní desku v Orlové na domě, ve kterém Čapek bydlel a odkud narukoval, kdežto sokolská župa Moravsko-slezská 17. června odhalí v Národním parku ve Štamberku pomník Jana Čapka. Bronzovou sochu provedl akad. sochař J. Pelikán z Olomouce.

Ant. Konečný.

Příčiňujme se, ale ne pouze tělesně, nýbrž i duševně; za našich dob nerozhoduje více hmotná tělesná síla, ale síla ducha, síla vědy i umění! Umění je to, jež vyvodí všechny ty divy našeho věku, umění a duševní vzdělanost dodává národům mocí a slávy; dodává jim bohatství i vše ovládající převahy. Proto kdekoliv se může me něčemu užitečnému přiučiti, neopomeňme žádné příležitosti! Především ale učme se poznávat přírodu, poznávat její síly a působení a svému prospěchu je podrobovat! A takto příčiňujme se duchem i tělem, příčiňujme se upřímně, vůlí pevnou, a příčinnivému Bůh žehná!

Filip St. Kodým.

Zprávy ze župy a Č. O. S.

Župní předsednictvo konalo dne 29. dubna t. r. v Uh. Hradišti v Sokolovně řádnou schůzi. Nepřítomnost omluvili bři: Dr. Fiala, Hýsek, Kotas a Konečný.

Když přečten zápis o minulé schůzi, zjištěno, že všechna usnesení v něm zapsaná byla provedena.

Sociální důvěrník pověřen rozesláním dotazníků po jednotách o tom, co vykonaly na poli sociální péče a jaký mají program do budoucnosti

Jednotám se doporučí, aby nežádaly od bři vojáků členského příspěvku ani vstupného při svých podnicích.

Dotazníky po jednotách zjistí se jména cvičenců letos odvedených a místa, kam budou přiděleni. Jednotám těchto míst se dopíše, aby jejich cvičenci v kasárnách je navštívili a s nimi se seznámili.

Sbírka na lublaňskou tělocvičnu „Tábor“ vynesla 9753 Kč. Vyřizena stížnost jednoty Uh. Ostroh.

Oznámení jednoty bzenecké o vyloučení br. Marečka vzato na vědomí.

Subskribováno 15 „Československých čítanek“. Knižní premie za to připadne župní knihovně.

Br. jednatel rozešle po jednotách dotazníky o provedení sbírek na Bulhary, postižené zemětřesením.

Zprávy činovníků vzaty na vědomí a schváleny.

Župní rozřadovací závody konají se v Uh. Hradišti v Sokolovně, a to pro muže dne 27. a pro ženy dne 13. května t. r. Připravuje se na ně 112 závodníků a 60 závodnic.

Zpráva vzdělavatele zjišťuje, že naše župa jest vzdělávací činnosti na místě 8. a mohla by býti na prvním, kdybychom neměli několik netečných poboček.

Dne 6. května t. r. bude ve Veselí schůze vzdělavatelů, při níž vypracují se směrnice pro oslavy 10. výročí trvání republiky.
—ský.

Sborník sokolský v Kolíně. Vydavatelstvo oznamuje všem odběratelům, že druhá část sborníku — seznam jednot a činovníků — se připravuje a brzké vydání závisí od rychlého zaslání řádně vyplněných dotazníků. Činovníci ať to učiní ihned! Neopomeňte udati též počet odebraných výtisků! Každá jednotka objedná nejméně výtisk, aby náklad na tisk alespoň částečně byl hrazen. Nejen náklad na tisk, nýbrž i ostatní režie (poštovné dvojnásobně, výprava, obal atd.) značně stoupá, tudíž vydavatelstvo jest nuceno cenu sborníku zvýšiti o 1 Kč, aby při ceně utrpěná ztráta byla zmírněna. Učiněné objednávky, podle nichž se stanoví celkový náklad, buďtež dodrženy! Rušit je nebo prostě a to pozdě zasluku vrátit není naprosto vhodné. Jednoty dluhující za sborník ať účty své vyrovnají, aby nebylo třeba je upomínati, to zase vyžaduje další náklad! Doporučujeme jednotám, aby vše jej doporučovaly svému členstvu. Vydavatelstvo Sokol. sborníku.

Svátek matek.

Česká zemská péče požádala župní předsednictvo, aby Sokolstvo zařadilo jmenovaný podnik do svého sociálně-kulturního programu.

Doporučujeme proto jednotám proslovy o úctě k matce, o ochraně nejuťtlejší mládeže a zvláště o významu spořádaného rodinného života. Jako pomůcky poslouží Vám příloha „Tyrše“, týkající se svátku matek, a pak četné letáky České zemské péče o mládež. Podrobné informace udělují všem ochotně místní a okresní péče o mládež.

Oběžníky,

týkající se zemětřesením postižených bratří Bulharů, organizace sociální péče v Sokolstvu, subskripce Českosl. národ. čítanky, Sokolů-vojáků, hlášení úrazů a členů v roce 1926 přistoupilých vyřídíte co nejdříve a pošlete tajemnickému úřadu župy Komenského do Malenovic!

Zároveň žádám jménem všech činovníků župních o pravidelné zaslání měsíčních výkazů. Není-li některého měsíce čeho vykázati, pošlete aspoň prázdný tiskopis! Ani nevíte, jak tím usnadníte práci župě, která snaží se vyhověti včas Č. O. S.

A. C., župní jednatel.

Pomozte jednotě Hošťálková na Valašsku!

Předsednictvo Č. O. S. usneslo se ve schůzi dne 15. února 1928 udělití povolení ke sbírkám na stavbu Sokolovny jednotě Hošťálková, která je sdružena v župě Palackého.

Jednotě Hošťálková shořela Sokolovna do základů i s nářadím a zařízením. Jednota octla se bez přístřeší, poněvadž v obci není místnosti, v níž bylo by lze cvičiti. Činnost jednoty je tímto neštěstím úplně podlomena. Přes to cvičilo v létě v této jednotě na 90 žáků. V zimě ovšem cvičiti nemůže.

Proto prosíme Vás, abyste neodmítali pomoci jednotě neštěstím stíženě.

Jeť však především nutné, abychom se cvičili ve všelikém umění míru více ještě nežli v umění války a nikdy nekladli rukou v klín; abychom se vynasnažovali oživovati mezi sebou ducha, abychom zase byli oživováni. A kdyby se potom konečně stal nevyhnutelným zápas, smíme užívatí jen zbraní čestných; nikoli proto, abychom šetřili nepřátel, nýbrž z úcty k sobě samým, abychom se nestali podobnými těmto nepřátelům.

Palacký v „Obraně husitství“.

Zprávy z jednot a poboček.

Babice. Cvičitel'ský sbor uspořádal na oslavu 78. výročí narozenin našeho presidenta br. T. G. Masaryka tělocvičnou akademií v neděli 11. března 1928, odpoledne pro děti a večer pro dospělé s tímto pořadem: Proslov (br. Všeticka); žáci skupiny; žačky ozdobná švihadla; žačky tanečky na národní písně; dorostenky rytmická čtyřka; dorost různosti; Ej Sokolík! (ž. F. Pehalová); dorostenky útvárná prostná; Nechť srdce naše ve souzvuku tlukou! (ž. Minářová); ženy rytmický rej sedmy; muži Erikenovu devítku; Strašpytel (ž. Tománek); bradla žáci, dorost a muži. Slavnost skončena živým obrazem, při čemž 61 letá žačka Pehalová pronášela přání a podáním kytičky sněženek panu prezidentovi a to tak dobře, směle a hlasitě, že všichni jakobychoť cítili svého tatíčka před sebou; a když druhá žačka zpívala „Tatíčku starý náš“, padala rosa na všednost života. Živý obraz dovršen zapěním hymny a rozvinutím vlajky. Proslov probírá se soustavně a to tak, že snažíme se každoročně osvětliti osobnost Masarykova s jiného hlediska: Masaryk člověk — vychovatel — filosof — bojovník pravdy a spravedlnosti — Masaryk Sokol. Vyprávění o Masarykovi s doprovodem příběhů, dramatických momentů z jeho života, uváděním jeho vlastních slov oč je živější a raději se poslouchá než suché podávání upraveného životopisu, ať už kdykoliv! Cvičitel'ský sbor se tužil, ale ten krátký nácvik nezpůsobil úspěchu, jaký jsme viděli, to byl výsledek stálého vytrvalého cvičení! Viděli jsme dobře odstupňování jednotlivých skupin a

závodění o lepší zdar mezi sobě nejbližšími. Jestli nástup bratři vyvolal v obecenstvu potlesk na pozdrav, nebylo to jen náhodou, neboť nástup sám dostačil, vzbudil sokolské nadšení a platil mužům i ženám jako všem ostatním. Když maminky měly radost ze svých dětí a když mužové i ženy a zas děti až odpoledne, až večer s plným zájmem sledovali sokolskou práci, o čem Vám budeme více vyprávěti? Od roztomilosti žaček a veselosti rytmické čtyřky (2 dorostenky za šuhaje) na motiv slováckých tanců až po ladnost vystoupení žen a naproti zpěvnosti, unylosti zas kluků odvaha, mrštnost, síla a tvrdost, jakou na př. ohromili dorostenci. Představte si radost našich maminek ze svých odvážných náháčů na bradlech, i pochopíte, že, jako bývaly vždy, také dnes jsou ženy statečné a že u nás v Babicích pracujeme! O plnost zdaru postaral se br. Hubík doprovodem na pianinu. Další chvalo zpěv byl by na škodu. Chceme podati jen povinnou zprávu a povzbudit bratry ostatních jednot, abychom o nich více slyšeli. Náš cvičitelský sbor uskutečnil letošní akademii dočvilně a oslava byla důstojná. Nazdar! Všeticka - Vyskočil.

Z Veselí n. Moravou. Tancechtivá mládež sokolská byla uspokojena pořádáním tanečních hodin, v nichž za vedení ses. S. Procházkové naučili se naši dorostenci a dorostenky pěkným národním tancům kolovým i řadovým. — 11. března na oslavu narozenin našeho prvního presidenta pořádána byla přednáška o Masarykově zahraniční činnosti. Přednášející ses. Anna Mikešová, zdejší učitelka, vysvětlila předválečnou činnost Masarykovu a chronologicky velmi důkladně a poutavě podala práci Masarykovu za hranicemi ve světové válce, ukazujíc, že on byl duší zahraničního odboje a podněcovatelem i odboje domácího. Zajímavá tato přednáška byla vyslechnuta se zájmem až do konce. Po přednášce recitovali žáci a žačky oslavné básně. Zvláště líbily se básně pani Lídy Šimové z Veselí, vyjadřující básnickou formou oddanost veselské mládeže k našemu Osvoboditeli. Účast na této oslavě byla veliká. — Před tím dne 4. března sehrál dramatický odbor Sokola Scheinpflugové hru „Zabitý“, ukazující dekadentní typy měšťácké společnosti. Režiser br. Janoušek i herci se činili, seč mohli, a jejich upřímná obětavost i dobré výkony zasluhují opravdu větší podpory našeho obcenstva. — 15. dubna sehrál tentýž odbor veselohru „Šofer“ od Vrbského za režie ses. Kalousové a na 1. května známou anglickou veselohru „Charleyova teta“. Koncem května sehraji pak žáci a žačky za účasti dorostenek i členů pohádkovou hru K. Záhejského „V zajetí krále hor“. Tato hra, úspěšně provozovaná v mnohých jednotách, zpestřena je mnoha tanci a zpěvy, jež doprovodí salonní orchestr. — Pro nové členy uspořádána byla vzdělávací škola. Ve dvou večerech byli seznámeni noví bratři a sestry se zásadami, myšlenkami a povinnostmi sokolskými. — Na přání členů konala se 24. března členská schůze, v níž činovníci podali své zprávy za uplynulé čtvrtletí, a pak se debatovalo o časových otázkách, jež dotýkají se života v naší

jednotě. V květnu budou přednášeti v Sokolovně význační pracovníci ze zahraničního odboje, profesor Maxa a Dr. Jos. Kudela o zahraniční revoluci. Přednášky tyto pořádá Sokol společně s místní jednotou Č. O. L. a prosí bratry z blízkého okolí, aby se jich zúčastnili. Přesné datum bude včas oznámeno. — Nemohu v této zprávě podati všeho, co bylo v jednotě vykonáno. Ruch zde panuje stále a dveře Sokolovny se ani nezavírají. Nejen cvičící bratři a sestry, připravující se na závody o letním vystoupení, napínají síly, nýbrž i naši starší bratři vykonávají na Sokolovně práce, za něž jednota musela by mnoho a mnoho platiti. Z ničeho, takřka ze země vydupávají mnohá účelná zařízení, jako vodovod, nádrže pro zahradníka, osazování cvičiště, oplocení, zahradnickou úpravu, závodní dráhu a j. Jest však málo těch poctivých dřičů, hledají pomocníky! Bratři, pomozte jim! —ek

Bojkovice. Tělocvičná činnost v prvním čtvrtletí letošního roku byla pravidelná. Nejpilněji navštěvovali cvičení žáci a žačky; ti malí dávají krásný příklad dorostu a členstvu. Cvičitelský sbor scházel se pravidelně, výborové schůze konány počátkem každého měsíce. Br. matrikář hlásí 119 mužů, 63 žen, 28 dorostenců, 20 dorostenek, 55 žáků a 65 žaček; celkem 350 duší. K jednotě náleží pobočky ve St. Hrozenkově, Přechkovicích, ve Bzové a v Krhově. Čile se pracuje ve Bzové a Krhově. — V prvním čtvrtletí t. r. vykonáno bylo u nás 19 proslovů před šikem, 1 přednáška, 1 rozhovor a 1 tělocvičná besídka s proslovem. Besídka byla zdařilá, všeobecně se líbila a vzbudila nový zájem o sokolskou činnost. V lednu zahráli naši ochotníci Langrův „Grandhotel Nevada“. Výprava byla pěkná, herci snažili se podati co nejlepší výkony. Sokolská knihovna vzrostla na 362 svazků. Na sokolský věneček účastníci rádi vzpomínají. Bratři, sestry a přátelé Sokolstva pobavili se co nejlépe při krásné hudbě vojenské kapely. — Valná schůze jednoty konala se v polovici února za velké účasti členstva. Zvoleni byli: br. L. Zbořil starostou, Fr. Rokyta místostarostou, Fr. Mikulášek vzdělavatelem, Aug. Ambrož náčelníkem a ses. T. Kozáčková náčelnicí. Volby předsednictva provedeny byly jednomyslně aklamací. Jednomyslně přijata byla resoluce, hájící nezávislé, svobodné, nekonfesijní školy. Valné hromadě předloženy byly návrhy na budovu Sokolovny; první byl od br. Krásného z Prahy, druhý od br. Bače z Bojkovic. — Každé neděle promítá naše kino vybrané filmy. Každého měsíce hrajeme pro děti nebo promítáme poučný film pro školní mládež. — O velikonočních sehrál divadelní odbor veselohru „Šofer“. Na 28. a 29. dubna připraven zájezd brněnského Národního divadla do Bojkovic. — Řady naše navždy opustili milí bratři a dobří cvičenci K. Korec a Boh. Mazúch; oba zemřeli v ranném rozkvětu svého mládí. Zachováme jim trvalou vzpomínku. k.

Vnorovy. Divadelní odbor Sokola sehrál v neděli velikonoční za režie br. Žvanuta Maříkovu veselohru „Hvězda veletrhu“ se značným úspěchem. Je pozoruhodno, že přes obavy o nevhodném

dni (neděle velikonoční) byla účast obecnstva téměř uspokojiví. Viděti, že i silně konservativní Vnorovy začínají se zbavovat zastaralých předsudků. Jen se jim příliš neoddávati! Přílišný strach „co by tomu řekli lidé?!“ — je brzdou pokroku. Při hře dobře se uplatnili kromě „starých“ herců i nováčkové u nichž chuf k práci a radost ze hry zcela jistě v krátkém čase přinese hojně ovoce. Jen dál bratři a sestry, ať naše pobočka při svém osamostatnění má zapracované, nadšené a obětavé členstvo nejen cvičící, nýbrž jinak činné! Tajemství úspěchu je v nás samých!
Zdar!
Herman.

Buchlovice. V pondělí velikonoční dne 9. dubna 1928 hostila naše jednota dramatický odbor Sokola v Uh. Hradišti. Sehráli za výborné režie br. Tomana veselohru J. Piskofe: „Komedie plná otců“. Souhra účinkujících byla dokonalá, obecnstvo vděčné. Děkujeme bratřím a sestrám z Uh. Hradiště za jejich nezištnou obětavost a těšíme se na další brzkou shledanou!

Babice. „Ženskou vojnu“ jako první operetou našeho sokolského divadla vyhráli naši ochotníci tři pohostinská tažení po našem sousedstvu, v Kudlovicích, Huštěnovicích a Halenkovicích. Jen Spytihněv nám jaksi odumřel. Obzvláště srdečné bylo naše přijetí v Kudlovicích, ovšem zásluhou tamních bratří, že ve vlídné a pěkně zařízené hospodě u Burešů Urbanů cítili jsme se jako doma. Všichni říkají, že to byl vrchol slávy, neb podle všeobecného úsudku bylo to v Kudlovicích pěknější než v Babicích. To způsobila jen větší smělost a sebevědomí herců. U nás doma je větší kritičnost a žádný kritik nenadchne se tak plně pro sebe lepší výkon herců, když záhlavní osvětlení zahalí je tmou a dosud nemáme upraveného osvětlení. Dokonalost v Sokole musí býti a ta v provedení všech byla. Kdybychom pochválili sestru Jendu, že svou nelíčeností a přirozeností ve své hlavní roli překonala každou umělkovanost, to je přece naše pýcha a ne její. Vždyť je naší sestrou náčelnicí a po sokolsku se držela. Nač vzbuzovati žárlivost a to ostatní zlé koření? Souhra všech byla tak dobrá, že mohou věděti, že každá umožnila hru jedna druhé. Pro muže stačí pocit zadostučinění. Na vavřínech odpočati musejí připravovati veřejné cvičení a chtějí letos již i kruhy. Bránili se ve schůzi, neuhnuli. Letos je největší počet mužů ve cvičení. To je pochvalou za jejich statečnost v Ženské vojně. Tonek Abrhámů od své huštěnovské kovářiny chodil s námi zpívati a napověda Karel Svohoda, který i v budce zpíval, nahradil hned radního, když bratr Škrabal na Halenkovice již nemohl. To je přece dost. A když ses. Fanča Snopková onemocněla, byla tu ses. Mařka Škrabalová atd. — Halenkovští bratři nás srdečně přijali a byli s námi velice spokojeni. Nadšení bylo velké. Přes to, že Orli náhodou též hráli (odložili naše představení již se nedalo), návštěva byla pěkná a jako nám děkovali halenkovští za toto překvapení, tak my děkujeme jim za přijetí a pomoc. Těšíme se, že nám návštěvu v Babicích oplátí. Za nemenší náš úspěch děkujeme také

všem činitelům v Huštěnovicích. — A bratře Hubíku, nachystej si novou překvapenku! Nazdar!

Strážnice. Členská besídka 16. 3. byla věnována jubilejní vzpomínce na bitvu u Bachmače, o které přednášel br. vzdělavatel. Týž promluvil zde i o vztazích Masarykovyči k Sokolstvu a o plynoucích z nich povinnostech Sokolstva k našemu bratru Osvoboditeli. Slavnostní pořad byl zpestřen několika vhodnými čísly, jež zazpíval br. ing. Pásek, doprovázen na klavíru sl. Nosskovou. Dne 1. května večer pořádala naše jednota v sále v Č. Orla veřejnou jubilejní oslavu na památku národní přísahy ze dne 13. dubna a slovenského projevu 1. května 1918 v Lipt. sv. Mikuláši. Oslavu zahájil br. vzdělavatel proslovem o významu události, které staly se v dubnu a květnu roku 1918. Pak zahrál náš divadelní kroužek komedii B. Vrbského a Z. Štěpánka „Transport č. 20“. Hru velmi svědomitě nacvičil br. prof. Maurer, jenž účinně vystoupil též v roli věšce P. Robina. Lze říci, že všechny role byly přijaty obecenstvem velmi příznivě, ať už to byla pl. Hedva pl. Zimáčkové nebo rozvázný Kapitán br. Obdržálka nebo Jiří br. Postřehovského. Br. Hostýnek pěkně vystihl dobrosrdečného a poněkud komického stífelce Frantu. Ostatně všichni účinkující jsou známí na strážnickém jevišti jako dobří herci, proto obecenstvo očekávalo dobrý výkon a nezklamalo se. Nutno se pochvalně zmíniti též o orig. výpravě, kterou s br. Maurerem provedl br. Vlad. Beck. Škoda jen, že návštěva byla poměrně slabá! — V rámci jubil. oslav pořádá u nás Čs. Obec Legionářská se sdruženými pokrok. spolky a tudíž i jednotou „Sokol“ cyklus přednášek o našem národním osvobození. První přednášku vykonal býv. vyslanec prof. Prokop Maxa na thema „Ruská revoluce a naše osvobození“. Z přednášky nevtíravě vysvítal čistý osobní vztah řečníkův k podávanému předmětu, takže bylo zřejmo, že mluví zde především na základě názoru, vlastními zkušenostmi získaného, přesto, že o své práci a svých zásluhách se nezmíňoval. Ruskou revolucí mnil řečník předně revoluci březnovou z r. 1917, která má o naše osvobození nepopíratelné zásluhy, jež bývají mylně přisuzovány carskému Rusku. Přednáška prof. Maxy dotkla se vhodně často nadhazované otázky „Kdo nás osvobodil?“ a vyložila jasně a určitě význam vůdčí osobnosti Masarykovy v našem zahraničním odboji, zvláště v Rusku. Přednáškou byl vhodně zahájen zmíněný cyklus a můžeme právem očekávati, že příští přednášky budou čteněji navštěvovány nežli tato, konaná v poměrně nepříznivé době. Potěšitelné jest, že členstvo Sokola tvořilo převážnou část posluchačů, takže jest naděje, že naši br. a sestry půjdou k říjnovým oslavám t. r. ideově dobře připraveni. — Nejkrásnější památkou na jubilejní rok osmadvacátý bude strážnickému Sokolu jeho nové letní cvičiště, k němuž základy byly položeny již loňského roku, kdy byl postaven tenisový dvorec a upravena vlastní plocha cvičiště. Letos dokončila se úprava ochozů, které jsou vysázeny 28 i lipami, plocha cvičiště

byla ještě prodloužena, takže měří přes 3.500 m². Zbývající volné místo (asi 2 měřice), kde má státi naše příští Sokolovna, zatím urovnáno a oseto travou, aby příštím rokem sloužilo za dětské hřiště. To už také zde bude položen základ k letní zahradě, do které vhodně umístí se náš sokolský stánek jako nárožní budova hned u nádraží. Celé hřiště je chráněno s jedné (nejdelší) strany drátěným plotem, se dvou stran (u silnice) plotem deštěným a na čtvrté straně městskými činžovními domy. Dokončuje se stavba zděné nářadovny a sprchy s elektrickým čerpadlem, jehož se bude zároveň používati k zavlažování tenisového hřiště. Prozatím jednota má, čeho nezbytně k životu potřebuje: zimní tělocvičnu v gymnasiu (v nájmu) a účelně vybavené letní cvičiště, které již teď stává se střediskem našeho členstva a zejména mládeže. Ideálem je nám dosud vlastní sokolský domov, ale i tento ideál stane se jednou skutkem. Vynasnažíme se, aby to bylo co nejdříve!

Dr. Fr. Malínský.

Uh. Hradiště. (Přehled jarní činnosti.) Pod dojmy blížícího se 10. výročí naší národní svobody jeví se v našem sokolském životě zvýšená činnost po stránce tělovýchovné i vzdělávací. Není jediné schůze výboru jednoty, na níž by se nejednalo o přípravách nějakého podniku, ať už chystá jej cvičitelský sbor, divadelní odbor, trubačský sbor, pěvecký kroužek, smyčcový orchestr neb jiný odbor jednoty.

Potěšitelný je krásný duch, který kupí nás od začátku roku v těsných místnostech Sokolovny, aby každý z nás podle svých schopností a všichni dohromady svorní a jednotní přispěli ke zvroucnění letošních jubilejních oslav.

Narozeniny pana presidenta uctili jsme tělocvičnou besedou žactva a dorostu, která byla při sníženém vstupném pro mládež a širší veřejnost opakována.

Na památku velkého učitele národů pořádán byl „Večer Komenského“. Br. Cejnar, vzdělávatel jednoty, provedl nás ve své přednášce po stopách nešťastných českých exulantů, br. Konečný přednesl pak vhodný výběr myšlenek ze spisů Komenského a br. Švanda recitoval básně Sv. Čecha. Jako zahájení byla přečtena sokolská přísaha zástupců žup Č. O. S. Přítomní vyslechli ji stojíce a obnovili takto slavnou „Přisahu národa“ z 13. dubna r. 1918.

Památka národního hrdiny generála Milana Štefaníka uctěna byla proslovy před šikem.

Vzpomínkový večer Těsnohládkův vyplněn byl pořadem hudebně-recitačním za spoluúčinkování sestry Andráskové a rež. národ. divadla bra Urbánka, našich milých hostů z Brna, pak sester Hylské a Konečné z místní jednoty. Význam básníkův a jeho dílo dokonale osvětlil v přednášce br. B. Buchlovan a osobní vzpomínky připojil br. St. Koudelka.

Vystoupení sokolského pěveckého kroužku a nově zřízeného smyčcového orchestru bylo dokonalé a nepřeháním, řeknu-li, že nad očekávání.

Zvláštní činnost vykazuje divadelní odbor, který v posledním období sehrál tyto hry: Mólzer: Zajíc v pytli, Piskoř: Šťastní otcové, Andrejev: Ten, který dostává políčky, Jesenská: Je velká láska na světě? a Scheinpflugová: Zabitý. Mimo to vykonal více zájezdů do našich poboček i okolních jednot. Potěšitelná snaha vychovati si zdatné síly a podáváti na jevišti výkony lepší a lepší, vedla naše herce k exkursím do různých míst s osvědčenými divadelními sbory za zdokonalením. Naším hercům přejeme ze srdce, aby dočkali se brzy stálého jeviště ve vlastní tělocvičně, kdež nebude jejich soustavné práci brániti tolik překážek.

O svátcích velikonočních bylo hráno pro mládež loutkové divadlo.

Ve prospěch zemětřesením postižených bratří Bulharů bylo mezi členstvem v několika dnech vybráno a Č. O. S. posláno 1130 Kč.

Prvního máje koncertoval, jako každoročně na náměstí u Lipy svobody náš trubačský sbor.

S příchodem jara nastal nejen v tělocvičně, nýbrž i na letním cvičišti čilejší ruch, neboť zahájeno bylo ve členstvu, dorostu i žactvu nacvičování na župní, okrsková a místní veřejná cvičení. Dále nastává závodění a rozřaďování na III. mezisletové závody. Všechna tato mimořádná činnost není však na újmu pravidelného cvičení a vzdělávací práce.

Jaro jubilejního roku počalo slibně. Jsem pevně přesvědčen, že takové bude i léto. Podzím a zima budou dobou ještě radostnější, neboť budeme moci svou uvědomnělou práci v jubilejním roce již přehlédnouti a posouditi.

Konče, volám k bratřím a sestřám v práci zapřaženým: „Vytvejte!“ Ty, kteří stojí dosud mimo ruch Sokolovny, upřímně zvou: „Přijďte se na nás aspoň podívat!“

Nazdar!

A. Cablík.

Ze Vnorov. „Sokol“ sehrál 18. března t. r. drama Františka Sokola — Tůmy „Soucit“. Nastudování byla věnována veliká péče, jak toho psychologicky pojaté drama vyžadovalo. Před zahájením br. vzdělavatel stručně promluvil o spisovateli a jeho díle. Vybídl přítomné, aby smíchem v nejtragičtějších okamžicích děje nezkazili dojmu a účelu hry — leč, jak se ukázalo, upozornění vyznělo naprázdno. Mnohé vesnické obecenstvo stále má raději frašky s obhroublými vtipy, jen když může se hodně smáti! Čeká zde ještě mnoho uvědomovací práce! Hra byla provedena se značným procitěním (zvláště v III. jednání), jen někde trpěla malým spádem. Návštěva uspokojila. — Další tvrdé práci zdar! M. H.

Buchlovice. V neděli dne 11. března 1928 uspořádala jednota na počest 78. výročí narození našeho presidenta tělocvičnou besídku. Po zahájení proslou bratra J. Kuře zapěl smíšený sbor: „Buď zdráv, presidente náš!“ V 11 číslech pořadu vystřídalo se 22 žáků, 40 žaček, 12 dorostenek, 6 dorostenců a 11 žen. Nejpůsobivějšími čísly pořadu byly: rytmické hry máječky a rejoyé tanečky žaček, prostná žáků, hražda dorostenků, půvaby roku žaček, rej čertic dorostenek a cvičení s lesklými tyčemi žen. Převládá většinou tělocvik ženský. Z provedených ukázek bylo vidno, že ženy, dorostenky a žačky mají vedení dobré a jisté. Ukázky výcviku dorostenků a žáků byly rovněž dobré. Bolestné působila neúčast mužů, kterých jednota má poskrovnu. Jinak mohou býti spokojeni s výsledkem vykonané práce jak cvičící, tak i cvičitelé.

Z Velké: Na oslavu 78. výročí narození pres. republiky Dr. T. G. Masaryka sehrál Sokol ve Velké dne 11. března 1928 od Fr. Urbánka divadelní hru „Bludár“, obraz ze života slovenského lidu, ve velickém nářečí a kroji. Oslavu zahájil br. starosta K. Klusak pročitěným proslovem, v němž vystihl význam Masaryka — Osvoboditele a končil vřelým přáním všech, aby náš drahý tatiček Masaryk byl ještě dlouho — dlouho zdrav. Po proslavu zazpívány obě hymny. O hře lze říci s nejlepším vědomím, že byla velmi dobrá. Všechny úlohy byly dobře obsazeny a dobře podány. Zvláště vynikla sestra Miškefiková v úloze Aničky, která hrála teprve po druhé a svou hrou překvapila. Velice pěkně nesl se zpěv br. T. Kohúta, který už svým vystoupením strhl na sebe pozornost všeho obecenstva a úlohu Jagdáče-Bludára zahrál velice dobře. Bratrský dik budíž zde vzdán br. M. Holému z Hrubé Vrbky, který, ačkoliv převzal úlohu dva dny před hrou, zhostil se své úlohy dokonale. Největší zásluhu o nacvičení a provedení hry má nově zvolený režisér br. Jan Rumísek, který v této funkci jest na místě. Výprava byla dobrá. Nejvíce líbil se výjev zbojníků u ohně. Hra působila mocným dojmem a byly při ní okamžiky, kdy mnohým vřhly oči. Všem účinkujícím srdečný dik a další práci mnoho zdaru! — 8 —

Buď věren knize, pokud dýšeš! Kniha je nejlepším přítelem, neboť tě neoklame, neopustí, nezradí. Kniha je nejlepším společníkem, neboť nejlepší lidé dali v ni to nejlepší, co měli ve svých duších. Kniha ti nedá klesnouti na stupeň nerozumného zvířete. Vzdělávej se v mládí, nepřestaň však ani po té, kdy dorosteš! Vzdělávej se dál, nelituj peněz za dobrou knihu! Hrdým buď jen na to, co víš, nikoli na postavení nebo na titul! Neumrtvej duše! Má hlad, chce jíst, syť ji! Dokud žiješ, syť svoji duši! Vědění je moc — snaž se — moci tě dosáči! Peníze ti mohou zpříjemnit několik chviliek života, ale vědomí dá ti teprve pravou cenu, vědění naučí tě nekrčít se před nikým a nezapírat se v ničem — vědění je zdraví duše!

Jos. Svat. Machar.

Sokolské písemnictví.

Ant. Krejčí: Sokolské zpravodajství. (Sokolská osvěta. Svaz XXI.) Nákladem Č. O. S. Kč 6.—. Příručka, vyvolaná v život denní potřebou. Praktické vodítko všem, kteří podávají členstvu i širší veřejnosti zprávy o činnosti sokolské, jak jest třeba je psáti, aby byly účinné, vyhledávané a čtené. Náznorné ukázky správného i nesprávného zpravodajství poučují jednotlivce, jednoty i župy, jak seznamovati veřejnost, hlavně nesokolskou, denním tiskem o snabách, významu a výsledcích sokolské práce.

Rud. Těsnohlídek: Rolníčka. Verše o sokolském jaru. Kč 5.— — **Cvrček na cestách.** Obrázky kreslil J. Kubiček. Kč 10.—. Obě nákladem Č. O. S. Dvě knížčky pro sokolské žactvo, psané opravdu v duchu sokolském. Hodí se velmi dobře k obohacení recitační části sokolských akademii právě v letošním jubilejním roce pro své lehké, rozmarné příhody a příběhy jakož i pro pěkné básničky o nejdrazších vůdcích Sokolstva.

Josef Štafi: Na letním cvičišti. Stručný návod a třicet příkladů cvičebních hodin. Nákladem Č. O. S. Stran 270. Kč 20.—. Nezbytná příručka pro náčelníky a cvičitelské sbory svým uspořádáním cvičební látky ve 3 podstatné části: rozvíčení (pořadová, zpěv, prostná), vlastní hodinu cvičební (cvičení ve visu, skoky, zdvihání atd.) a uklidnění (uklidňující prostná, zpěv, cviky dechové.)

Frant. Smitka: Státní převrat v Ces. Budějovicích a jihočeské Sokolstvo. Nakladem sokolské župy Husovy v Ces. Budějovicích 1928. Stran 112. Kč 20.—. Pěkný památník sokolské činnosti jihočeské z doby před převratem, za státního převratu i po převratu. Vzorový příklad, jak každá sokolská župa měla by se postarati o podobné důstojné zpracování dějin sokolské účasti na našem domácím boji osvobodovacím.

Knižní hlídka.

Inž. Josef Viček: Na vodní turu. Nakladatelství A. Reinwart, Praha II., Jungmannova 19. Stran 60. 1928. Kč 6/60. Praktická příručka pro každého, kdo zajímá se o nejkrásnější letní sport: vodní turistiku a táboření. Obsahuje stati o lodích, o technice jízdy, o výzbroji a táboření, praktické pokyny o dopravě lodí, seznam tur a j. Spisek je opatřen fotografiemi a výkresy. Doporučujeme.

„**Knihy osudů a práce**“ je titul nové sbírky, již uvádí v život nakladatelství „Orbis“ (Praha XII). Jejím úkolem je přinášeti výběr knih z domácí i světové literatury, která líčí osudy a práci vynálezců, žurnalistů, státníků, lékařů, cestovatelů atd., zkrátka lidí, jichž život je nevdědní, ale zajímavý. Jako první svazek vychází v sešitech vzpomínky a osudy posledního potomka J. A. Komenského, vyprávěné Arnoštem Polavským: J. V. Figulus a jeho africká dobrodružství. 42 roků byl Figulus v Africe; co tam zažil, to vše je obsahem těchto vzpomínek. Byl svědkem, jak z několika chatrčí hledačů diamantů vyrostla velká města, bojoval s Bury, Angličany, domorodci, zkoušel své štěstí v nejúžasnějších zaměstnáních, poznal život a mravy Kafirů, Bečuanů a jiných černých kmenů, viděl jejich bitvy, stále bez klidu toulal se kraji, kam noha bělocha téměř nevkročila, prožil řadu dobrodružství a nebezpečí jak se strany divoké zvěře, tak zákeřných domorodců. Tím vším vyplněná jeho pastrá životní historie zaujme každého, kdo do ní jen nahlédne. V záplavě dobrodružné a sensační literatury, z největší části vymyšlené, zasluhuje si toto pravdivé dílo, aby bylo čteno každým, kdo má tuje nejen dobrodružství a sensace, ale obdivuje i statečné charaktery, jdoucí nesmlouvavě za svým cílem. „Knihy osudů a práce“ vycházejí v týdenních sešitech s mnoha ilustracemi po Kč 3/80.

Václav Stěcha: Divadelní mžítky. Humoresky a drobtý. (Sebranych spisů V. Stěcha svazek IX. Nakl. J. Otto v Praze. Stran 276, za 18 Kč). Do nového svazku svých oblíbených spisů pojal V. Stěcha 14 povedených humoresek a příhod z ovzduší divadelního, v němž měl a má dosud tolik úspěchů svými veselohrami. I zde najde čtenář vděčnou četbu. Skvělý vyprávěč je Stěcha a jeho příběhy mají k tomu bodrost humoristovu a kouzlo opravdového zřítka. Od jeho knihy zdvihne se čtenář s pocitem usměvavého uspokojení.

Jan Vrba: Nejsilnější vášeň. (Sebranych spisů Jana Vrby svaz. XVIII.) Nakl. J. Otto v Praze. Kč 25, v celoplat. vazbě Kč 37. V bohatou scenerii pošumavských hvozdů položen jest děj nového románu Vrbova, o pytlákovi. Jeho hrdina, pocházející z rodiny, v níž tato nejsilnější vášeň dědila se, pozdru pamět lidská sáhá, oživuje ve svých nejstatečnějších kouscích pod osvědčeným perem autorovým a podává tak čtenáři přesný obraz dnes již skoro vymřelého typu pravého pytláka, jaký skutečně byl a jak žil v našich lesích. Kniha je opatřena barevnou obalkou V. Malého a najde jistě u čtenářů románů Vrbových značné rozšíření.

„**Československá národní čítanka**“ vydána bude k desátému výročí trvání Československé republiky Státním nakladatelstvím v Praze II., Ostrovní 24. Budou v ní uveřejněny články významných pracovníků veřejného našeho života z doby převratu i po něm, na př. Jiráka, Dra Rašina, Dra Baxy, Dra Kramáře a j. Účelem a posláním jejím jest státoobčanský utvrditi mysl československých republikánů, poučiti je o práci konané v republice, zdůrazniti význam dne našeho osvobození, vložiti základní vlastnosti občanské morálky,

aby správně bylo rozuměno zásadám republikánským a správně chápána občanská svoboda. Kniha vyjde v květnu t. r. Cena výtisků vaz. v celopletené vazbě Kč 45, seš. Kč 35. Doporučujeme všem našim čtenářům. Objednání lze v každém knihkupectví nebo v pobožce Státního nakladatelství v Brně, Františkánská 4. Záznamy přijímá též župní kancelář v Malenovicích.

Obsah řídí redakční kruh. — Redakční závěrka 15. každého měsíce. — Vychází měsíčně. — Vydává Sokolská župa Komenského v Kyjově. — Roční předplatné Kč 8.—. — Číslo jednotlivé Kč 1.—. — Za redakci odpovídá a příspěvky přijímá br. Ant. Konečný, prof. obch. akademie v Uh. Hradišti. — Tiskem K. Hylského v Uh. Hradišti. — Administrační a inserční dotazy vyřizuje knihtiskárna Karla Hylského v Uh. Hradišti. — Povolení používání novinových známek uděleno výnosem ředitelství pošt. a telegr. v Brně č. 44.820/Vl. 13. V. 1920.

**Bezpečná závodní jakost
přijata ČOS. pro III.
mezistř. závody v Praze
1928.**

Při hot. záruka. Výhodně placeno.
Tělocvičné nářadí nevhodnotné
zásadně nevyrábím.

LOUTKY UMĚLECKY ŘEZBOVANÉ

v každé velikosti zhotoví a výhodně dodá

Jaromír Jeslík,

řezbářské dílny v Luhačovicích.

Vyrábí také lyže, sáňky a umělecký nábytek.

**MORAVSKÝ
RÁJ.**

léčí s úspěchem

LUHAČOVICE

ÁZNĚ

Informace, byty, prospekty:
Správa lázní.

„Vedoucí české lázně.“

Choroby srdce, nosní, hrtanu,
průdušek, svalstva zaducha,
Katarity žaludku, střev a cho-
roby ženské. Žlučové a ledvino-
vé kameny. — Choroby srdce,
nervů Rheuma, dna, ischias.

Přírodní lázně: kyselino-silikáté

Prostředí vodoléčba.

ed inčene osvědčené

„INHALATORIUM“.

Pneumatické kumoty.

Saisona od 15. dubna.

Čekny by a ráha y.

STAVITELSKÁ KANCELÁŘ

br. JOSEFA HORÁKA, stavitele
v Uh. Hradišti 166,župního stavebního poradce a přísežného znalce mor.-sl. vrchn. soudu v Brně,
doporučuje se ku vypracování
skiz, plánů, detailů a rozpočtů, odhadů a provádění staveb všeho druhu.

Levné patentní celobetonové ploty.

Se závodem spojeno stavební a umělecké zámečnictví
bra KARLA ANDRÝSKA.

Pamatujte na sebe a své milé úsporami na dárkové a vkladní knížky

OKRESNÍ ZÁLOŽNY V UHER. BRODĚ!

Šetrnost je matkou svobody! Šetrnosti k blahobytu! Šetření - bohaté koření!

KNIHTISKÁRNA

KARLA HYLSKÉHOV UH. HRADIŠTI doporučuje se br. jednotám k provedení
tiskopisů všech druhů

za ceny konkurenční.

Objednávky plakátů spolkových vyřizuje
spolehlivě v nejkraťší lhůtě.**C. Neusser, zasílatelství**
v Uh. Hradišti. Stěhování patent. nábytkovými vozy
-- Autostěhování a autodoprava. --**OBCHOD**uhlím, dřívím, vápnem, cement, lepenkou, rákosem
sádrou ve velkém i malém.

SPOŘIVOST JEST MATKOU SVOBODY!

SPOŘITELNA

MĚSTA

NAPAJEDEL

a její

sběrna a platebna v Tlumačově.

Přijímají vklady

na knížky, šeky a běžné účty.

Úrokuji tyto

při volné dispozici 5%, při půlroční výpovědi
5 1/2% po odečtení zákonných poplatků.

Půjčuji

na hypotéky, směnky, běžné účty, cenné
papíry za podmínek nejvýhodnějších.

Provádějí

inkassa, úhrady do ciziny, kup a prodej
cenných papírů.

Úřadují

v Napajedlích denně od 8—12 hod. dop.
v Tlumačově: v neděli od 8—12 h. dop.,
ve čtvrtek od 8—14 h. odp.

*Udílí v peněžních záležitostech bezplatné
informace.*

SPOŘITI JEST VLASTENECKÝ ČIN!

NEBUDIŽ ČECHA BEZ SPOŘITELNÍ KNÍŽKY!

KDO NESTŘADÁ, NENÍ ÚČASTEN POKROKU SVĚHO NÁRODA!

Spořitelna města Uh. Hradiště,

největší lidový peněžní ústav moravského Slovenska, přijímá vklady a poskytuje půjčky na hypotéky, směnky a cenné papíry. — Za vklady ručí aktiva spořitelny přes 52,000,000 — Kč a rezerv. fond Kč 2,900,000 — a město Uh. Hradiště poplatní silou a velkostatkem mírové ceny přes 3 miliony Kč.

U spořitelny uloženo jest 52,000,000-- Kč.

Dostaveníčkem sokolské společnosti
jest

restaurace v Sokolovně

(hotel „KORUNA“ v Uherském Hradišti).

Výborná domácí kuchyně. — Přírodní vína

O návštěvu prosí

JAN. HOLUB, restauratér.

FOTOGRAF

**Václav Bartoň v Uh. Hradišti,
proti měšťanské škole,**

doporučuje se br. jednotám k provedení tableau, zvětšených obrazů, pohledových fotografií atd. za velmi výhodných cen.

Radio, gramofony, desky, psací stroje Remington, jízdní kola, šicí stroje, hodinky, zlato, optiky, akumulátory, lampy, sluchátka a jiné koupíte levně a ve velkém výběru u

RUDOLFA GERNA,
hodináře a mechanika,
UHERSKÉ HRADIŠTĚ.

Oprava a nabíjení akumulátorů.